

innsjill som nevnt ovenfor og at de vektlegges i arbeidet fram til ferdigstilling. Legg klepphestene til side, se kulturhuset og torget under ett, be arkitektene for kulturhuset og Stortorget om å samarbeide og få en kunstkonsulent inn i resten av prosessen. Vi har fortsatt anledningen til å få et flott torg i Hamar.

På spørsmål om hvor det er blitt av kunsten, svarer Hamar kommune at kunstprosjektet bestod av medvirkningsprosessen. Prosessuell og relasjonell kunst er retninger som er vel etablerte i dagens kunstverden, og det er flott at kommunen tenker utradisjonelt og viser vilje til å ta sjanser. Kommunen gjorde med dette valget pro-

REGIONALT SAMARBEIDSVÅLG FOR UTSVYKKING (RSU)
Yngvild Fegenheim, Bildende Kunstnere Hedmark
Bodil L. Buchacz, NK Øst-Neige
Tone Fremming, Hedmark og Oppland arkitektforening
Brit Bohheim, Kunstbanken

Romantiske Asbjørnsen

Ein og annan har kanskje fått det med seg at det er "Asbjørnsen-jubileum" i år. He? Jo, Peter Christen Asbjørnsen. Kven då? Asbjørnsen – som i Asbjørnsen og Moe! Å, ja, han! Eventyrforteljar.

Dei fleste har nok høyrte namnet Asbjørnsen i samband med eventyrserien til Asbjørnsen og Moe. Det kan hende at "merkenamnet" Asbjørnsen og Moe har bleikna litt for nye generasjonar som kanskje heller kan namn som J. R. R. Tolkien, J. K. Rowling eller Stephanie Meyer. Peter Christen Asbjørnsen, som var fødd i 1812, var barn av si tid, og det tydde bl.a. at han var romantikar. Nynorskordboka kan fortelje at ein romanikar er ein som dyrkar romantikk, eller ein drøyamar, svermar, ein røyndomsferm person. Vi skjønner fort at romantikk med tydinga røyndomsfukt, svermeri eller idyllisk kjærleik ikkje er noko som passar på Asbjørnsen i denne samanhengen.

Asbjørnsen er ein representant for romantikk med tydinga "andretning som legg vekt på kjensler, fantasi og fri utfalding for individet, og som viser sterk interesse for det nasjonale og folkelege, rådande i Europa frå slutten av 1700-talet til midten av 1800-talet".

Romanikken sette sitt preg på heile Europa, og det at Asbjørnsen og Moe valde å samle inn norske folkeeventyr, var direkte

inspirert av arbeidet til brørne Grimm i Tyskland, som gav ut si første felles bok i 1812, dvs. i det same året som Asbjørnsen blei fødd.

Eitt poeng med innsamlinga av folkeeventyra var sjølv sagt den historiske og kulturelle arven som låg i desse gløymde eller bortgymde nasjonale skattene. Ei anna side var det språklege perspektivet. Folkeeventyra blei fortalte på dei ulike lokale dialektane, og Asbjørnsen og Moe hadde som eit mål å få fram det norske i fortellingane, sjølv om folkeeventyra blei skrivne ned på dansk – som var det einaste offisielle skriftspråket i Noreg på den tida. På same måte som t.d. Wergeland (f. 1808), Knudsen (f. 1812) og Aasen (f. 1813) var Asbjørnsen og Moe viktige bidragsytarar på vegen fram mot utviklinga av dei to norske skriftspråka som skulle skilje seg frå dansk. Det kunne nesten reknast som ei form for romantisk samarbeid.

Det kan vere interessant å vite at ordet "romantisk" opphavleg ikkje hadde noko med følelsar og svermeri å gjere. Romantisk var i utgangspunktet det same som "romansk", dvs. på eit romansk språk (fransk, italiensk, spansk), som i si tid tydde på folkespråket i motsetning til latin, som var vitenskapsspråket.

Sjølv om eg vel å ha eit språkleg perspektiv på Asbjørnsen, var det Jørgen Moe som var

språkmannen i dette "radarparet".

Asbjørnsen var "eigenleg" zoolog og botanikar. Allereie relativt kort tid etter at Charles Darwin lanserte utviklingsteorien sin for ei verd som hadde vore oppteken med å sjå tilbake til mellomalderen, diskuterte Asbjørnsen dette nye perspektivet i "Budstikken, et Maanedsskrift" (nr. 2-3, 1861), og på dette tidspunktet var det nok ikkje så mykje "romantisk" over Asbjørnsen lenger.

Men med det tilbakeskodande perspektivet i romanikken, utforskinga av nasjonalspråka og utviklingsteorien kom det også ny innsikt i slektskapen mellom ulike språk. Ut frå dette perspektivet kan vi seie at nynorsk og bokmål som skriftspråk deler dei same gena, og om dei kanskje ikkje er sysken, kan dei no reknast som syskenbarn om ikkje anna. Det kan uansett vere greit å vere litt romantikar og sjå på det samlande perspektivet til bl.a. Asbjørnsen og Moe, og også Knudsen og Aasen. Hovudtalspråket i Noreg er norsk, og det er det som tel. Skriftspråk og skrivemåte kan ein diskutere og vere einig eller ueinig om, så lenge ein er einig om å halde i hop. Med kjærleik og samliv følgjer det gjerne også motsetningar og ueinigheter. Men det høyrer òg med til romanikken.

JENS HAUGAN

E6 – dødsveien også kalt for slangeveien – hvem tar ansvaret?

Jeg leste med stor interesse Rolf Bernitsens innlegg i Hamar Arbeiderblad tirsdag 27. mars 2012.

Jeg husker godt argumentene da "slangeveien", som den var tilrettelagt for rette strek-

Byråkrater og ingeniører ettertanke. Disse skyldige sitter i hevdet den gang at traseen var planlagt slik for å spare liv. (?) E6 Kolomoen Mjøsbrua ble konstruert feil, selv om arealene er flott at kommunen tenker utradisjonelt og viser vilje til å ta sjanser. Kommunen gjorde med dette valget pro-

Statens vegvesen, fremdeles. Disse skyldige ser på seg selv som guddommelege og utelilbarlike vesener, og oppfører seg deretter. Nå har de også begynt

kierner flere eksempler. Samferdselsministeren og departementet har tydeligvis ingen begreper om hva disse folkene driver med i det daglige, fordi de ikke har tatt seg tid til å

Sammar på Hamar

A, je kjæm hau en sammar på Hamar, lyt i parken og tenkte: Fy farten! Nå vil je tite mere bære protestere, men, en ting ska je seia døkk - en lyt nok tåle en trøkk. Når en preke om æli som er gæli, lyt en komma mæ noe sjøl det er gæl i. Så - flathyding og dal - nå vil je tenkje sjøl - tite la dom tru je er en stakkars knøl.

Fyste målet må vara å tåle at dom bære trur en likje å skråle. Men, åssen en nå bæer seg åt, vi er i småmå båt, og ælle lyt full gjöra feil før en kæn sætta seil. Det er viktig å tørja å lere og tite la seg sjøl og andre glete. Men, en ting lyt en kånmmå hau når vilja kjinnes dau. Midt i flokka te`n seg gjinne som en sau.

Itte sætta seg å sture og lure - Opp mæ døra og så fjå seg no` å gjöra. Sjå seg om, så finn en ut at ingen likje suu. Ælle bæer på hår si bøl og lyt nok stræva sjøl. Likevæl ska vi læva før thert, huss- dikter`n tala om et pust i siuet. Og sola skinn, og kroppen brinn - nå ska jeg strast ta fatt. Du ska sjå at jeg rattt finn en skart.